

**REAKREDITACIJA ARHITEKTONSKOG FAKULTETA
SVEUČILIŠTA U ZAGREBU**

**Datum posjeta visokom učilištu:
26.-27. ožujka 2012. godine**

Srpanj, 2012.

SASTAV STRUČNOG POVJERENSTVA ZA PROVOĐENJE REAKREDITACIJE ARHITEKTONSKOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

- Prof. Ralf Weber, Technische Universität Dresden, Savezna Republika Njemačka – predsjednik stručnog povjerenstva
- Prof. Stefan Brües, Bergische Universität Wuppertal, Savezna Republika Njemačka
- Prof. Wolfgang Kühn, Bergische Universität Wuppertal, Savezna Republika Njemačka
- Prof. dr. sc. Ivana Šverko, Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije, Sveučilište u Splitu, Hrvatska
- Filip Kobzinek, student, Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije, Sveučilište u Splitu, Hrvatska

Podrška radu Stručnog povjerenstva

- mr. sc. Irena Petrušić, koordinatorica, Agencija za znanost i visoko obrazovanje
- Vlatka Derenčinović, prof., prevoditeljica tijekom posjeta
- Lida Lamza, MA, prevoditeljica Izvješća, Agencija za znanost i visoko obrazovanje

Sadržaj

<u>UVOD</u>	<u>4</u>
KRATKI OPIS VREDNOVANOG VISOKOG UČILIŠTA	4
RAD STRUČNOG POVJERENSTVA	5
<u>DETALJNA ANALIZA NA TEMELJU STANDARDA I KRITERIJA ZA REAKREDITACIJU</u>	<u>6</u>
1. UPRAVLJANJE VISOKIM UČILIŠTEM I OSIGURAVANJE KVALITETE	6
2. STUDIJSKI PROGRAMI	7
3. STUDENTI	7
4. NASTAVNICI	8
5. ZNANSTVENA I STRUČNA DJELATNOST	9
6. MOBILNOST I MEĐUNARODNA SURADNJA	10
7. RESURSI: STRUČNE SLUŽBE, PROSTOR, OPREMA I FINACIJE	10
<u>ZAVRŠNO IZVJEŠĆE I PREPORUKE STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU</u>	<u>12</u>
PREDNOSTI (SNAGE)	12
NEDOSTACI (SLABOSTI)	12
<u>PREPORUKE ZA UNAPREĐENJE KVALITETE</u>	<u>145</u>

UVOD

Kratki opis vrednovanog visokog učilišta

Arhitektonski fakultet dio je Sveučilišta u Zagrebu. Današnji Arhitektonski fakultet baštinik je gotovo stoljetne tradicije visokoškolskog obrazovanja započete 1919. godine osnutkom Tehničke visoke škole. Tehnička visoka škola postala je 1925. godine dio Sveučilišta u Zagrebu, a dana 31. kolovoza 1926. godine osnovan je Tehnički fakultet.

Poslije Drugog svjetskog rata, Tehnički fakultet postao je prevelika škola raznorodnih odjela, što je predstavljalo zapreku za daljnji razvoj i napredak. Stoga je, u ožujku 1956. godine, donesena odluka o podjeli Tehničkog fakulteta na četiri samostalna fakulteta: Arhitektonsko-građevinsko-geodetski, Strojarsko-brodograđevni, Elektrotehnički i Kemijsko-prehrambeni. Ti su fakulteti počeli s radom 1. srpnja 1956. godine. Odlukom Hrvatskoga sabora, 26. rujna 1962. godine, osnovan je Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu kao samostalna znanstvena i nastavna ustanova, kojoj je zadaća bila izobrazba diplomiranih inženjera arhitekture. Od akademske godine 2005./2006., započela je nastava na novom trogodišnjem preddiplomskom Studiju arhitektura i urbanizam, koji su prvi studenti apsolvirali u akademskoj godini 2007./2008., a zatim slijede i prve diplome prvostupnika (baccalaureus) arhitekture i urbanizma. Od akademske godine 2008./2009., započinje prvi ciklus dvogodišnjega diplomskog Studija Arhitektura i urbanizam, koji je nastavak prethodnoga preddiplomskoga studija.

Istodobno s početkom nastave na preddiplomskom studiju, u razdoblju od 2005. do 2008. godine, na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu proveden je, u sklopu Tempus programa, projekt Reforma arhitektonskih kurikuluma u Hrvatskoj. Riječ je o međunarodnom projektu reforme sustava arhitektonske edukacije u Republici Hrvatskoj. Cilj tog projekta bio je uskladiti nastavni izvedbeni program u Zagrebu s nastavnim programima drugih europskih sveučilišta, u duhu Bolonjske zamisli visokoškolske nastave, osigurati upravljanje kvalitetom stalnim vrednovanjem i prilagodbom kvalitete studiranja, potaknuti mobilnost studenata i nastavnika te ustrojiti nove metode podučavanja i učenja, omogućujući usporedivost i pokretljivost studenata i nastavnika u sklopu europske visokoškolske nastave. Nakon tri godine intenzivnog rada i značajnih promjena u strukturi, sadržaju i organizaciji studijskih programa, implementirani su aktualni preddiplomski i diplomski studijski programi Arhitekture i urbanizma.

Studij dizajna

Nakon više od tri desetljeća različitih inicijativa, koje su uglavnom dolazile iz kulturnih sfera, sazrela je svijest o dizajnu kao bitnom čimbeniku gospodarskog i kulturnog prosperiteta. Studij dizajna je, kao interdisciplinarni i interfakultetski studij, osnovan 1989. godine.

U cilju ustroja, organizacije i izvođenja nastave Studija dizajna, Arhitektonski fakultet, Akademija likovnih umjetnosti, Filozofski fakultet, Šumarski fakultet, Ekonomski fakultet, Fakultet strojarstva i brodogradnje te Sveučilište u Zagrebu, sklopili su odgovarajući sporazum. Prilikom obnavljanja navedenog ugovora 1998. godine, izostao je Šumarski fakultet.

Već prve generacije diplomiranih dizajnera, bez obzira na teška vremena, vidljivo podižu razinu dizajnerske prakse.

Nakon dobivene dopusnice u akademskoj godini 2005./2006., započinje izvođenje preddiplomskog studija usklađenog s principima Bolonjske reforme.

Na dvadesetu godišnjicu Studija, u akademskoj godini 2008./2009., započinje izvođenje i diplomskog studija, nakon čega su diplomirale još dvije generacije.

Studij dizajna direktno je zaslužan za visoku razinu dizajnerske prakse u Hrvatskoj, kako u području vizualnih komunikacija, tako i u području industrijskog dizajna. Naime, većina dizajnera je školovana na ovom Studiju.

Objektivnan problem za ovu struku je nerazvijeno proizvodno gospodarstvo u Republici Hrvatskoj.

Arhitektonski fakultet ima dopusnicu za izvođenje redovnih i izvanrednih studijskih programa koji uključuju preddiplomske i diplomске studije po modelu 3+2 godine. Osim diplomskih studija, Fakultet nudi i poslijediplomski sveučilišni studij. Akademski nazivi koji se dodjeljuju završetkom tih studija su prvostupnik, magistar i doktor arhitekture.

Rad stručnog povjerenstva

Rad Stručnog povjerenstva temelji se na Izvješću o samoanalizi koje je pripremio Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Stručno povjerenstvo je 26. i 27. ožujka 2012. godine posjetilo Fakultet, obišlo prostorije te održalo sastanke i razgovore sa sljedećim skupinama:

- Fakultetskim vijećem
- Povjerenstvom za izradu samoanalize i Povjerenstvom za upravljanje kvalitetom
- predstojnicima katedra
- asistentima
- studentima
- prodekanom za nastavu i voditeljima studija (preddiplomskih, diplomskih i poslijediplomskih studija)
- prodekanom za međunarodnu suradnju, prodekanom za znanost i voditeljima znanstvenih projekata.

Stručno povjerenstvo je, također, obišlo prostore za nastavu i smještaj studenata te predavaonice na Fakultetu, gdje su prisustvovali predavanjima, a tijekom jednog predavanja su proveli i kratak razgovor sa studentima.

DETALJNA ANALIZA NA TEMELJU STANDARDA I KRITERIJA ZA REAKREDITACIJU

1. Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete

- 1.1. Misija Arhitektonskog fakulteta relativno je kratka te usredotočena na sintezu obrazovnog, znanstvenog i stručnog rada. U misiji se navodi da Visoko učilište pruža vrhunska znanja utemeljena na etički priznatim znanstvenim i umjetničkim spoznajama te praktičnim vještinama na nacionalnoj i međunarodnoj razini. Stručno povjerenstvo nije vidjelo jasne dokaze da Visoko učilište provodi odgovarajuće strateško planiranje razvoja svog položaja i definiranja vizije, ciljeva i strategije u skladu sa svojom misijom.
Visoko učilište trebalo bi jasnije definirati svoje ciljeve i strategiju u skladu sa svojom misijom.
- 1.2. Visoko učilište ima relevantne pravne dokumente u kojima je formalizirana njegova organizacijska struktura. Međutim, s obzirom na četiri različita instituta i dvije škole, organizacijsku strukturu Fakulteta trebalo bi ojačati hijerarhijskim procesom, bez kojeg struktura ne može biti djelotvorna osnova za poslovanje Fakultet.
Stoga se Visokom učilištu preporučuje da preispita svoju organizacijsku strukturu s ciljem postizanja jasnije hijerarhije.
- 1.3. **U nedostatku dokaza o postojanju jasno definirane strategije Sveučilišta u Zagrebu, Stručno povjerenstvo nalazi da se ovaj kriterij ne može primijeniti.**
- 1.4. Studijski programi Visokog učilišta u skladu su s njegovom misijom pružanja visokog obrazovanja iz područja arhitekture i dizajna.
- 1.5. Studijski programi uglavnom su u skladu s Polaznim osnovama Hrvatskog kvalifikacijskog okvira koje se odnose na preddiplomske i diplomske studijske programe.
- 1.6. Visoko učilište formalno je uvelo sustave osiguravanja i stalnog poboljšavanja kvalitete svojih obrazovnih programa, ali osiguravanje i poboljšavanje kvalitete znanstvenih aktivnosti je slabije razvijeno i podložno ograničenoj formaliziranoj kontroli.
Preporučuje se da Visoko učilište ojača sustave za osiguravanje i stalno poboljšavanje kvalitete istraživačkih projekata te da poveća i formalizira sudjelovanje osoblja i studenata u svim takvim sustavima.
- 1.7. Stručno povjerenstvo smatra da je Visoko učilište u početnoj fazi uspostave formalnih mehanizama za praćenje kvalitete nastave i njeno unapređenje.
Visokom se učilištu preporučuje formaliziranje procesa davanja povratnih informacija o praćenju kvalitete za nastavnike i studente, posebno informacija dobivenih putem studentskih anketa, na razini institucije.
- 1.8. Stručno povjerenstvo smatra da je Visoko učilište u početnoj fazi uspostave formalnih mehanizama za praćenje kvalitete znanstvenog rada i njegovo unapređenje.
Preporučuje se uvođenje unutrašnjih mehanizama za praćenje kvalitete znanstvenog rada.

- 1.9. Visoko učilište ima formalne mehanizme za etičko ponašanje, **ali trebalo bi razviti vlastite interne ankete o etičkim aktivnostima.**

2. Studijski programi

- 2.1. Upisne kvote usklađene su s potrebama arhitektonske profesije i prilikama za zapošljavanje.
- 2.2. Upisne kvote u skladu su s resursima Visokog učilišta za provođenje kvalitetne nastave i analizom prolaznosti studenata.
- 2.3. Nastavnici određuju ishode učenja studenata na razini studijskih programa, o čemu su studenti jasno obaviješteni.
- 2.5. Visoko učilište ima odgovarajuće mehanizme za dodjelu ECTS bodova, tako da oni odražavaju radno opterećenje studenata. Studenti uglavnom razumiju način dodjele ECTS bodova, iako su primijetili određenu neujednačenost u dodjeli pripadajućeg radnog opterećenja. Visoko učilište trenutno ne provodi redovitu procjenu primjerenosti relativnih težinskih faktora ECTS bodovima.
Preporučuje se redovito procjenjivanje težinskih faktora ECTS bodova i vezanog radnog opterećenja u koje će biti uključeni i studenti.
- 2.6. Sadržaj i kvaliteta svakog studijskog programa u skladu su s međunarodno prihvaćenim standardima te osiguravaju međunarodno priznavanje kvalifikacija.
- 2.7. Nastavnici koriste niz različitih nastavnih metoda, a svi nastavni materijali dostupni su na internetu. E-učenje prati dobro razrađena platforma, no pristup e-učenju potrebno je dodatno razraditi. Reakcije studenata o prikladnosti nastavnih metoda bile su različite – studenti smatraju da u nekim slučajevima nastavne strategije i materijali nisu dobro usklađeni. Posebno su se žalili na zastarjele materijale i nedostatak međunarodnih studija slučaja i praktično relevantnih vježbi.
- 2.9. Studenti imaju mogućnost praktične primjene znanja stečenog na Fakultetu. Međutim, mogućnosti za stažiranje relativno su ograničene.
Preporučuje se uvođenje dodatnog semestra za praktičnu primjenu znanja u skladu sa standardima EU-a.
- 2.10. Visoko učilište odredilo je formalne postupke za predlaganje, odobravanje i realiziranje novih studijskih programa, a ima i odgovarajuće mehanizme za razvoj, inovaciju i poboljšanje postojećih studijskih programa.

3. Studenti

- 3.1. Informacijski paketi dostupni potencijalnim studentima daju jasne informacije o razini studijskih programa, kvalifikacijama i akademskim nazivima, kao i mogućnostima za daljnje obrazovanje i zapošljavanje. Prijave za upis na Fakultet provodi Agencija za znanost i visoko obrazovanje, koja, također, objavljuje studijske programe Fakulteta, a

poziv na upis objavljuje se u medijima i na mrežnoj stranici Fakulteta. Mrežne stranice i tiskani materijali Fakulteta nude informacije o programima, modulima, kolegijima i akademskim nazivima.

- 3.2. Kriteriji i procedure za upis temelje se na državnoj maturi, javno su objavljeni i sustavno se primjenjuju.
- 3.3. S obzirom da se kandidati za upis odabiru na temelju državne mature, nema potrebe za dodatnim kriterijima za upis.
- 3.4. Visoko učilište brine se o studentima i pruža im podršku u njihovim izvannastavnim aktivnostima, uključujući sportske, kulturne i druge aktivnosti.
- 3.5. Visoko učilište studentima nudi savjetovanje i mentorstvo.
- 3.8. Visoko učilište javno objavljuje metode i postupke provjere znanja, tako studenti unaprijed znaju što se od njih očekuje.
- 3.9. Iako Visoko učilište koristi ankete i kontakte sa stručnim udrugama, kako bi se informiralo o zapošljivosti osoba koje su stekle kvalifikacije Fakulteta, količina informacija koje Visoko učilište ima o zaposlenosti bivših studenata je relativno ograničena.
- 3.10. Kontakt Visokog učilišta s bivšim studentima je ograničen.
Visokom učilištu se preporučuje da pojača statističke podatke o zapošljivosti osoba koje su stekle kvalifikacije Fakulteta i kontakte s bivšim studentima.
- 3.11. Sudjelovanje studenata u radu tijela Fakulteta pruža im prilike da sudjeluju u donošenju odluka i rješavanju problema koji se njih tiču.
- 3.12. Visoko učilište obavještava javnost o svojim studijskim programima, ishodima učenja, kvalifikacijama i mogućnostima zapošljavanja.
- 3.13. Studenti imaju mogućnost iskazati svoje mišljenje i dati prijedloge za poboljšanje, na primjer, putem svojih predstavnika u tijelima Fakulteta. Međutim, studenti nisu uvijek dobro obaviješteni o mjerama provedenim na temelju njihovih prijedloga i mišljenja.
Visokom učilištu se preporučuje da studentima osigura dobivanje povratnih informacija koje će im razjasniti odluke Fakulteta o prihvaćanju ili neprihvaćanju njihovih komentara.

4. Nastavnici

- 4.1. Broj nastavnika je zadovoljavajući, no trebalo bi promijeniti strukturu nastavnika jer nema dovoljno asistenata.
- 4.2. Visoko učilište ima dobru politiku rasta i razvoja ljudskih resursa.

- 4.3. Visoko učilište ima dovoljan broj stalno zaposlenih nastavnika, kako bi se osigurala kvaliteta i kontinuitet poučavanja i učenja.
- 4.4. Visoko učilište vodi računa o broju stalno zaposlenih nastavnika, tako da je omjer studenata i nastavnika optimalan.
Ovaj kriterij nije primjenjiv na Studij dizajna
- 4.5. Visoko učilište ima relativno dobro razvijena pravila za usavršavanje nastavnog osoblja, ali bi trebalo uvesti pravila za izbjegavanje uskog kruga povezanih osoba.
- 4.6. Stručnom povjerenstvu pokazani su jasni dokazi o institucionalnim pravilima za nastavničko napredovanje u zvanjima.
- 4.8. Visoko učilište djelomično je uredilo pravila o obavezama nastavnika izvan Visokog učilišta.

5. Znanstvena i stručna djelatnost

- 5.1. Visoko učilište donijelo je određena pravila, ali nema jasan strateški program znanstvenih istraživanja.
Visoko učilište trebalo bi uvesti takav strateški program te ga pratiti, vrednovati i revidirati kroz definirane pokazatelje uspješnosti
- 5.2. Planirajući i realizirajući plan istraživanja, Visoko učilište jasno predviđa i potiče suradnju s drugim znanstvenim organizacijama i gospodarskim subjektima u Hrvatskoj i inozemstvu.
- 5.3. Na svim se razinama Visokog učilišta znanost priznaje kao komponenta koja pridonosi cjelokupnoj aktivnosti, što se može vidjeti iz intelektualnog doprinosa Visokom učilištu i njegovom ugledu.
- 5.4. Studenti poslijediplomskih studija izjavili su da imaju određene strukturne probleme, kao što je nedostatak strategije za mlade znanstvenike na razini sveučilišta i resornog ministarstva, ali studentske ankete pokazuju da su studenti zadovoljni svojim mentorima.
- 5.5. Stručno povjerenstvo je pronašlo dokaze da je Visoko učilište izradilo politiku poticanja znanstvene izvrsnosti, ali da je samo djelomično provodi.
- 5.7. Visoko učilište prati različite pokazatelje o znanstvenoj produktivnosti svojih znanstvenika, uključujući publiciranje i sudjelovanja na konferencijama, ali to ne radi sustavno. Također, nema dokaza da se te informacije strateški koriste za poboljšanje kvalitete, tako što bi se, na primjer, jasno razlikovalo različite tipove produktivnosti.
Visokom učilištu se preporučuje da poboljša strateški pristup pokazateljima znanstvene uspješnosti i tako doprinese kvaliteti znanstvenih djelatnosti.
- 5.8. U skladu sa svojom misijom, Visoko učilište podržava stručnu djelatnost svojih znanstvenika i prati većinu takvih aktivnosti

6. Mobilnost i međunarodna suradnja

- 6.1. Visoko učilište ima pravila za priznavanje ECTS bodova studenata s drugih učilišta, ali mobilnost studenata s drugih hrvatskih visokih učilišta je jako ograničena u praksi. Većina doktorskih studenata svoje prethodno visoko obrazovanje stekla je na Arhitektonskom fakultetu.
Visokom učilištu se preporučuje da pokuša privući više redovitih gostujućih predavača iz inozemstva
- 6.2. Studenti imaju mogućnost dovršiti dio svojih studijskih programa u inozemstvu.
Visokom učilištu se preporučuje da nastavi razvijati mogućnosti za studentsku mobilnost, kako bi što više studenata steklo međunarodno iskustvo.
- 6.3. Opseg međunarodne suradnje i mobilnosti nastavnika je zadovoljavajući. Visoko učilište te aktivnosti podržava i potiče, iako su mogućnosti za duži boravak u inozemstvu ograničene zbog zahtjevnog rasporeda nastavnika, uzrokovanog velikim brojem studenata. Nastavnici Arhitektonskog fakulteta gostovali su na drugim sveučilištima kao predavači. Ljetna škola, također je dovela velik broj inozemnih stručnjaka na visoko učilište i na taj način pridonijela međunarodnom dijalogu među nastavnicima.
- 6.4. Visoko učilište uključeno je u niz međunarodnih udruženja bliskih njegovom području rada.
- 6.5. Mogućnosti za privlačenje studenata iz inozemstva trenutno su dosta ograničene jer je samo mali dio kolegija, većinom izbornih, dostupan na engleskom ili nekom drugom stranom jeziku. Određivanje ECTS bodova za sve studijske programe, omogućit će daljnje napretke u privlačenju inozemnih studenata.
Visokom učilištu se preporučuje da poboljša resurse koji se nude inozemnim studentima.
- 6.6. Visoko učilište nije razvilo suradnju u Programu za cjeloživotno učenje EU-a.
Preporučuje se da Fakultet istraži mogućnosti za suradnju u sklopu Programa za cjeloživotno učenja EU-a.
- 6.7. Visoko učilište razvilo je ostale oblike međunarodne suradnje pa tako, na primjer, organizira gostovanja inozemnih predavača, posjete studentskih grupa iz inozemstva i međunarodne konferencije.
Visokom učilištu se preporučuje da razvije i proširi svoje međunarodne veze.

7. Resursi: stručne službe, prostor, oprema i financije

- 7.1. Većina resursa koje studenti imaju na raspolaganju je dobra, uključujući informatičke resurse i virtualno okruženje za učenje koje pruža pristup informacijama o kolegijima i elektroničkim časopisima. Predavaonice i laboratoriji imaju odgovarajuću opremu, ali nema dovoljno studijskog prostora. Visoko učilište, također, ima prostor za individualno i grupno učenje, knjižnične resurse i odgovarajuću opremu. Neki prostori, uključujući knjižnicu, dosta su mali za toliki broj studenata. Osim toga, Studij dizajna odvija se na više lokacija, na što studenti imaju ozbiljne zamjerke.

Visokom učilištu se preporučuje da poboljša kvalitetu i poveća broj studijskog prostorija.

- 7.3. Laboratorijska oprema i protokoli za njeno korištenje ne udovoljavaju prihvaćenim međunarodnim standardima.
- 7.5. Visoko učilište prikuplja, analizira i koristi informacije o svojim aktivnostima, no trebalo bi ih sustavnije koristiti i objavljivati u svrhu unapređivanja svojih aktivnosti. Na primjer, sustav davanja povratnih informacija studentima o studentskim anketama nije dobro razvijen.
Preporučuje se da Visoko učilište sustavnije prikuplja i koristi informacije.
- 7.6. Visoko učilište ima aktivan program nabave knjižničnih resursa. Međutim, knjižnica je jako mala, s obzirom na broj studenata, a prostor za učenje jako ograničeni. Također, nema dovoljno preslika nekih ključnih radova.
- 7.8. Financijska održivost Visokog učilišta djelomično je usklađena s njegovom misijom i svim studentima omogućuje da završe upisane studijske programe.

ZAVRŠNO IZVJEŠĆE I PREPORUKE STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU

PREDNOSTI (SNAGE)

Visoka pozicija Institucije

Stručno povjerenstvo je steklo dojam da zagrebački Arhitektonski fakultet kotira vrlo visoko po europskim standardima u arhitekturi. Rezultati studentskih radova ravnopravni su s radovima mnogih dobrih škola u Europi.

Snažno identificiranje studenata s Fakultetom

Očito je da se studenti snažno identificiraju s ciljevima Arhitektonskog fakulteta i da pokazuju snažan osjećaj zajedništva sa svojim nastavnicima i mentorima.

Vrhunska oprema

Fakultet u svom radu koristi suvremenu tehnologiju, a studenti na raspolaganju imaju vrhunske resurse – predavaonice, knjižnicu i ateljee. Tehnička oprema također je izvrsna.

Predani nastavnici

Nastavno osoblje Arhitektonskog fakulteta predano je misiji Visokog učilišta. Za razliku od mnogih europskih škola arhitekture, nastavno osoblje cijeli je tjedan prisutno na Fakultetu i dostupno studentima. Asistenti pokazuju osobito snažnu predanost obrazovanju, a mnogi poučavanju posvećuju mnogo više vremena, nego što im propisuje ugovor. Nadalje, među mladim znanstvenicima, Stručno povjerenstvo je primijetilo snažnu želju za objedinjavanjem znanstvenog rada i praktične primjene arhitekture.

Trebalo bi naglasiti da su studenti iz Zagreba obično vrlo uspješni u Erasmus programu razmjene studenata te da ih većina govori nekoliko jezika.

NEDOSTACI (SLABOSTI)

Provedba Bolonjskog procesa

Akadske godine 2005./2006. Arhitektonski fakultet prešao je sa starog dodiplomskog programa na povezane studijske programe prvostupnik i magistar, usklađene sa zahtjevima Bolonjske reforme. Iako je proces implementacije principa Bolonjske reforme iskorišten za restrukturiranje svih studijskih programa i ukidanje nepotrebnih dijelova plana i programa, pojavili su se neki novi problemi zbog sažimanja petogodišnjeg programa u tri studijske godine. To je rezultiralo povećanim stresom studenata i nastavnika te smanjivanjem mobilnosti studenata unutar Europskog prostora visokog obrazovanja. Fakultet bi trebao preispitati strukturu i radno opterećenje plana i programa te razmisliti o prebacivanju dijela gradiva iz preddiplomskog u diplomski studij, čime bi se postigla još bolja integracija studijskih programa.

Dugoročni ciljevi

Fakultet bi trebao razviti dugoročnu strategiju za sljedećih deset godina i, uzevši u obzir demografske promjene u Hrvatskoj, razmisliti o većem otvaranju prema inozemnim studentima. Dok među hrvatskim studentima vlada velik interes za studij u inozemstvu i većina njih govori

nekoliko stranih jezika, inozemni studenti nemaju mnogo poticaja za studiranje na Zagrebačkom sveučilištu. Stoga bi Fakultet trebao razmisliti o uključivanju i jačanju pojedinih, jedinstvenih aspekata svog profila da bi postao privlačniji za inozemne studente.

Nadalje, dugoročni strateški plan trebao bi uzeti u obzir gubitak nastavnog osoblja zbog odlaska u mirovinu i to iskoristiti za uvođenje novih kolegija u nastavni plan i program.

Također, Fakultet bi se trebao bolje profilirati, kako bi se izdvojio od drugih arhitektonskih programa u Hrvatskoj. To bi se moglo postići naglašavanjem tehničkih aspekata arhitekture, urbanog dizajna i gradnje u tradicionalnim kontekstima.

Politika zapošljavanja

Fakultet bi trebao ozbiljno preispitati svoju politiku zapošljavanja. Trenutno se čini da put do zvanja redovnog profesora počinje studiranjem na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu, nastavlja se preko poslijediplomskog studija do položaja asistenta i, napokon, do viših nastavničkih zvanja. Trebalo bi razmisliti o tome da uvjet za nastavnički položaj bude određen minimalnim periodom stručnog usavršavanja izvan matične institucije. Time bi se, zajedno sa zapošljavanjem nastavnika s drugih fakulteta, osigurao neophodan dijalog i veća nastavna i istraživačka raznolikost.

Doktorski studij

Među grupom doktorskih studenata i mladih znanstvenika vlada zamjetno nezadovoljstvo sa situacijom. Trenutno postoji samo ograničen broj profesora koji smije nadzirati doktorske studije, a same teme istraživanja većinom su povezane s projektima koje financira država, čime se ograničava njihov izbor i sprečava doktorske studente da razvijaju vlastite teme i programe istraživanja. To znači da struktura financiranja diktira istraživačko usmjerenje Fakulteta. Dobre ideje koje nemaju financijsku podršku, uglavnom neće biti razvijene kroz istraživanje. Fakultet bi trebao ozbiljno razmisliti o promjeni sadašnje politike financiranja i pronaći način da financijski podrži poslijediplomske istraživačke projekte koji nisu dobili vanjska sredstva, tako što će te znanstvenike zaposliti kao asistente.

Staziranje

Povelja o arhitektonskoj izobrazbi UIA/UNESCO propisuje najmanje jedan semestar stručne prakse, kao dio kurikuluma. Fakultet bi trebao razmisliti o uvođenju tog zahtjeva u svoj program. To bi se moglo postići uvođenjem još jednog semestra sa 30 ECTS bodova, kako taj razdoblje stručne prakse ne bi negativno utjecao na redovnu nastavu.

Upravljanje kvalitetom

Iako Fakultet ima razrađen sustav za upravljanje kvalitetom, taj instrument ostao je izolirana statistička konstrukcija s malo direktnog utjecaja na poboljšanje kvalitete nastave. To se može popraviti većom uključenosti nastavnika i studenata u razvoj sustava za upravljanje kvalitetom. Sudjelovanje studenata u tom procesu trebalo bi biti obavezno, a studentske ankete koje se provode na razini Sveučilišta trebale bi biti prilagođene potrebama Arhitektonskog fakulteta.

Nedostatak konstrukcijskih kolegija na razini diplomskih studija

Manjak tehničkog znanja na razini diplomskih studija je očit nedostatak plana i programa. Većina tehničkih kolegija premještena je preddiplomski studij. Dizajnerski projekti na razini diplomskih studija ne pokazuju integraciju tema iz struktura, konstrukcija, građevinske tehnologije i slično, što sa sobom povlači i nepovezanost sa stvarnošću planiranja u arhitekturi.

Istraživačka politika

Dok su neke katedre snažno usmjerene na istraživanje, druge nisu. Fakultet nema politiku istraživanja na institucionalnoj razini, a nije jasno ni kakvu ulogu znanstveni rad ima u napredovanju nastavnog osoblja. Utjecaj pedagoških kompetencija pojedinih nastavnika na napredovanje, također nije jasno određen.

Nedostatak komunikacije na razini Fakulteta

Primijećen je nedostatak komunikacije na razini Fakulteta, pogotovo po pitanju srednje i dugoročne strategije, a nastavno osoblje nema dovoljno informacija o strategijama i ciljevima Fakulteta.

Studij dizajna

Najveći problem ovog Studija je odnos sa Studijem arhitekture. Iako je Studij dizajna dio Arhitektonskog fakulteta, nastavno osoblje koje predaje dizajn nije na jednakoj administrativnoj razini kao njihovi kolege sa Studija arhitekture. Preporučuje se da se Studij dizajna administrativno odvoji od Arhitektonskog fakulteta ili mu bude dana autonomija koje će mu dopustiti da formuliра vlastiti plan i program i upravlja vlastitim financijama.

Iako je očito da je arhitektima potrebno obrazovanje iz osnova dizajna, u čemu se Arhitektonski fakultet oslanja na savjete kolega sa Studija dizajna, sami arhitekti ne mogu puno pridonijeti područjima dizajna, kao što su produkt dizajn, grafički ili medijski dizajn.

Razgovor s nastavnim osobljem oba studija, otkrio je dosta napete odnose među njima, pri čemu bi veća autonomija Studija dizajna mogla pomoći.

Prostor za studentski rad

Studenti Studija arhitekture nemaju dovoljno studijskog prostora, na što bi se svakako trebalo ukazati Sveučilištu u Zagrebu i Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta. Sama priroda procesa učenja, nalaže stvaranje velikih modela i nacрта, koje studenti ne mogu prenositi od kuće do škole i natrag, nekoliko puta tjedno. Zato je neophodno da im Fakultet osigura adekvatan studijski prostor.

PREPORUKE ZA UNAPREĐENJE KVALITETE

1. Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete

Fakultetu se preporučuje da:

- jasnije odredi svoju strategiju i ciljeve u skladu sa svojom misijom
- preispita svoju organizacijsku strukturu, kako bi postigao veću jasnoću i bolju podjelu poslova.
- poboljša sustave za osiguravanje i poboljšavanje kvalitete znanstvenog rada te pojača i formalizira uključenost osoblja i studenata u sve takve sustave
- uvede formalni sustav redovitog povratnog informiranja nastavnika i studenata na razini Fakulteta
- uvede interne mehanizme za kvalitetu znanstvene djelatnosti
- sastavi vlastite interne ankete o etičkom ponašanju.

2. Studijski programi

Fakultetu se preporučuje da:

- redovito prati dodjelu ECTS bodova i pripadajućeg radnog opterećenja studenata, uzimajući u obzir mišljenje studenata
- uvođenje jednog semestra stručne prakse u skladu sa standardima EU-a.

3. Studenti

Fakultetu se preporučuje da:

- poboljša statističke informacije vezane uz zapošljivost osoba koje su stekle kvalifikacije Fakulteta i pojača kontakte s bivšim studentima
- posveti više pažnje pružanju povratnih informacija studentima, kako bi oni razumjeli odgovore Fakulteta na njihove komentare.

4. Nastavnici

Fakultetu se preporučuje da:

- razvije mehanizme za izbjegavanje uskog kruga povezanih osoba
- poboljša internu komunikaciju među nastavnim osobljem i općenitu razinu informiranosti o strateškim pitanjima.

5. Znanstvena i stručna djelatnost

Fakultetu se preporučuje da:

- uvede pravila koja bi bila praćena, vrednovana i preispitivana prema definiranim pokazateljima uspjeha
- poboljša strateški pristup pokazateljima znanstvenih aktivnosti s ciljem poboljšanja istraživačke kvalitete.

6. Međunarodna suradnja i mobilnost

Fakultetu se preporučuje da:

- pokuša privući više redovitih gostujućih predavača iz inozemstva
- nastavi razvijati mogućnosti za međunarodnu razmjenu, kako bi što više studenata imalo priliku steći međunarodno iskustvo
- poduzme korake za poboljša resurse koje nudi inozemnim studentima
- istraži mogućnosti sudjelovanja u Programu cjeloživotnog učenja EU-a
- nastavi razvijati i proširivati međunarodne kontakte.

7. Resursi: stručne službe, prostor, oprema i financije

Fakultetu se preporučuje da:

- poboljša kvalitetu i veličinu studijskog prostora
- sustavnije prikuplja i koristiti informacije.